

P. Pál Évike

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a maganyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

P. Pál
Évike

Nihil obstat.
Dr. Julius Czapik
cens. dioec.

Nr. 1279/1936. Imprimatur.
Strigonii, die 27. Aprilii 1936.
dr. Julius Machovich
vicarius generalis.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv Budapesten jelent meg a Korda R. T. kiadásában, 1936-ban. Az elektronikus változat a Korda Kiadó engedélyével készült. A könyvet lekipásztorni célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Korda Kiadóé.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
1. rész	4
2. rész	9
3. rész	11
4. rész	15
5. rész	18

1. rész

Barátságos, pirostetejű villa állott a város szélén. Látszott rajta is, meg a kerten is, mely körülövezte, hogy jómódú emberek birtoka, akik szeretettel gondozzák. A bejárathoz közel terebélyes gesztenyefa állott, melynek pompás árnyat adó koronája alatt volt a gyermekek játszóhelye. Ott szórakozott Évike egész nyáron két kis öccsével: Ferikével meg Misikével. Most is éppen homokvárat építettek, mely gyönyörűnek ígérkezett. Azonban egyszerre csak kikiáltott anyuka az ablakból:

– Jöjjetek be, gyerekek! Mindjárt itt a zivatar!

A gyerekek felnéztek. Olyan buzgón dolgoztak eddig, hogy bizony észre sem vették, hogy beborult az ég. Sőt már egy-egy kövér esőcsepp koppanása is hallatszott a gesztenyefa széles levelein. A két kisfiú kedvetlenül nézett össze, – de aztán az okos Ferike megfogta az öccse kezét.

– Hát majd építünk bent építőkőből. Gyere!

A mindig akadékoskodó Évike azonban elfintorította az orrocskáját s duzzogva mondta:

– Ó! –Nem is esik olyan nagyon, anyuka! Ne menjünk be! Odabenn olyan unalmas játszani!

– Jöjj csak hamar te is, kislányom, – biztatta a mindig jóságos és türelmes anyuka a nyafka gyermeket. – Hogy lenne unalmas idebenn, mikor annyi gyönyörű játékok van! Hány szegény gyermek boldog lenne, ha csak a fele az övé volna!

Az esőcseppek már oly sűrűn kopogtak, hogy Évike maga is tanácsosnak látta a menekülést. Beindult tehát testvérekéi után, ha a dolog nem is volt túlságosan ínyére. A folyosón azonban kedvetlenül állott meg, – s minthogy okosabb dolog nem jutott eszébe, kibámult a tágas ablakon. A zápor ugyancsak szakadt; már hatalmas tócsákban állott kinn a víz. Ó, az az ostoba eső!

Ekkor mentő gondolata támadt!

– Bemegyek nagymamához! Gondolatait nem füzte tovább, de az érzése ez volt: Nála sohase unatkozik az ember!

Szaladt is a nagymama szobája felé. Az ajtó előtt azonban megállott és illedelmesen kopogtatott. Mégpedig egészen halkán, hogy ha nagymama szunyókálna, – fel ne keltse.

– Szabad! – hangzott belülről nagymama kedves hangja.

Éviké belépett. Hát bizonyos, hogy az ember soha sehol olyan otthoniasan nem érzi magát, mint nagymamánál, és senkinek a világon nincs olyan szelíd, jóságos tekintete, mint öneki. Ott pihent a galambfehérhajú öreg néni az ablak mellett a puha karosszékben.

– Jöjj, jöjj Évikém! – szólította meg a leánykát, mikor látta, hogy az habozva áll meg az ajtóban. – Nem alszom!

– Ó! – szállt el a megkönnyebbülés sóhaja a kislány ajkáról. – Azt hittem, hogy alszol, mert be volt hunyva a szemed!

– Csak gondolkoztam ... felelte a nagymama, mialatt szeretettel ölelte magához kis unokáját. – Hát aztán mit kíván az én Évikém?

A leányka hízelkedő cica módjára simult hozzá.

– Mesélj valami szépet, nagyanyó ... úgy unatkozom!

– Unatkozol? – kérdezte nagyanyó, s tágra nyitotta a szemét.

– No igen; hát bekergetett ez az ostoba eső! Pedig olyan szép várat építettünk odakinn a homokban! Idebenn nem tudok mit játszani.

– Ejnye, ejnye! – csóválta fejét a nagymama. – Nem tudsz mit játszani? Mikor telve van a játékszekrényetek a legszebb, legdrágább játékokkal?! Apukád bizony szomorú lenne, ha ezt hallaná. Látod, mikor én olyan idős voltam, mint te, csak egyetlen játékom volt: egy régi baba. Mégse unatkoztam soha.

– Ó, – gondolkozott el a leányka. – Hát nem volt apukád, aki játékot vegyen neked?
– Az én édesapám olyan régen meghalt, hogy nem is emlékszem reá. Csak arcképről ismerem, – no meg édesanyám elbeszéléséből. Hányszor emlegette! Mennyit mesélt nekem róla!

Éviké leült a zsámolyra. Kedvenc helye volt ez neki. Úgy szerette onnan hallgatni, amit nagyanyó mesél!

– Milyen nagy voltál, mikor meghalt az apukád?

– Bizony alig voltam hároméves, – így hát nem igen értettem akkor, hogy mi a halál.

Hogy miképpen történt a dolog, arra se emlékszem; csak azt tudom édesanyám elbeszéléséből, hogy nagyon elkeseredtem, mikor azt mondták nekem, hogy elviszik édesapát és nem is jön vissza soha többé.

– Mikor aztán ott állott a halottaskocsi a ház előtt s négy ember megfogta az ezüsttel kivert koporsót, hogy kifelé induljon vele, – a kisgyermek ügyszegével és gyorsaságával kihúztam kezemet az öreg cseléd kezéből és a koporsót vivőkhöz szaladtam. Szorosan megöleltem az egyik ember térdét és sírva könyörögtem:

– Bácsi kérem, szépen kérem, ne vigye el apukát! Apuka maradjon Bözsikénél! Bözsike mindig sír, ha elviszik! Kérem szépen, hagyja itt!

A körülállók közül senkinek se maradt szárazon a szeme. Az öreg cselédnek nagy munkájába került, míg engem eltávolított onnan. A halottvivő sovány arcán is könnyek peregtek végig; hiszen neki is volt otthon egy ilyen rózsásarcú, szőke leánykája. Kati karjára vett, bevitt a másik szobába s iparkodott megnyugtatni; de még sokáig sírtam, sokáig hívtam apukát, – végre csendesen elaludtam jó öreg dajkám ölében.

A gyászmenet ezalatt lassan, komor méltósággal kigyózott a temető felé, s apukám – nem jött vissza többé.

Mikor édesanyám két óra múlva kisírt szemmel belépett a szobába, – békésen, nyugodtan aludtam puha ágyacskámban. Úgy látszik, kedves, vidám álmot küldött szememre a jó Isten; nevetgélve motyogtam: Ez elment vadászni, ez meglőtte, ez haza vitte ... édesapámmal játszottam álmomban. Anyám sokáig állott összekulcsolt kézzel ágyacskám előtt. Amint felébredtem, ez volt az első szavam:

– Hol van apuka? Ugye hazajön nemsokára?

Édesanyám ekkor karjára vett, kisimította homlokomból az összekuszált haját s csendesen ezt mondta:

– Kislányom, apukád fenn van mennyben az angyalok között, a jó Jézuskánál. Ha mindig jó leszel, egyszer majd te is felmehetsz hozzá!

– Apuka beszélhet a jó Jézuskával? – kérdeztem ragyogó szemmel.

– Persze, hogy beszélhet, gyermekem! – felelte anyám.

– Ó, akkor bizonyosan megmondja neki, hogy hozzon nekem szép karácsonyfát, meg alvóbabát! – kiáltottam örömmel s vígan tapsoltam hozzá.

– Igen, igen; a Jézuska hoz majd Bözsikének karácsonyfát, meg szép babát, ugye anyuka?

S néhány héttel később csakugyan ott állott szobácskánkban a karácsonyfa. Alatta ott volt a baba, melyre annyira vágytam. Nem tudtam hová lenni a boldogságtól. Ujjongtam, ugráltam, s dalolva ringattam szőkehajú, kékszemű „kislányomat”.

Hiszen az ilyen kisgyermek hamar felejt. Az első napokban még egyre kérdezősködtem édesapám után, – de a kérdezősködés mind ritkábbá vált; kicsiny voltam még ahhoz, hogy igazán átérezzem nagy veszteségemet.

Édesanyám azonban annál szomorúbb volt. Mióta kikísérte a temetőbe drága halottját, fájdalmas vonás ült arcán, s kisírt szeme nem egyszer árulta el, mennyire kesereg utána.

Rövid csend támadt most. Nagyanyó gondolatai a múltban jártak. – Évike pedig elmélázva tekintett maga elé. Először állott szemben az élet nagy komolyságával és szomorúságával.

*

– Ki adott nektek pénzt akkor, hogy ennyivalót vegyetek? – szólalt meg végre csendesen.

– Bizony sok gondja volt édesanyámnak, – felelte nagyanyó. – Apám kiváló műasztalos volt, aki halála előtt egy évvel szerezte meg a barátságos kis családi házat, melyben laktunk. Csakhogy még kezdő és vagyontalan ember volt; nem volt annyi pénze, hogy a ház vételárát kifizethesse. Egy gazdag embertől kölcsönt vett hát fel. Úgy számította, hogy olyan műhelyt rendez be, melyben legalább három segéddel dolgozik majd, – s így lesz annyi jövedelme, hogy adósságát rövid idő alatt visszafizetheti. Számítása be is vált volna, – hiszen nagyon jól dolgozó és keresett iparos volt, akinek mindig bőven volt munkája, – ha a jó Isten nem rendelkezett volna másképpen. De hát az emberi sorsokat Ő intézi; s bár e földön sokszor nem értjük, miért történik valami így vagy amúgy, – az örökkévalóságban bizonyára be fogjuk látni, mily bölcsök voltak Isten intézkedései.

Édesanyámnak el kellett adnia a kis házat, hogy megszabaduljon a rajta levő adósságtól. Nem tudta volna azt kifizetni, hiszen nem volt többé kenyérkeresőnk. Eladta a műhely berendezését, a bútorkészítésre beszerzett faanyagot – és eladta lakásunk berendezéséből is azt, amire nem volt okvetlenül szükség.

– Mire az adósságot kiegyenlítette, bizony kevés pénze maradt. De volt egy nagy-nagy kincse: az Istenbe vetett hite s igaz, gyermeki bizodalma. „*Isten nem hagy el bennünket!*” – mondogatta. S bár sápadt arcán nem egyszer ült a gond, – ajka panaszra nem nyílt soha. „*Legyen meg az Isten akarata!*” hangoztatta mindig.

– Ezt mondta azon a borús, hideg januári napon is, melyen kiköltöztünk barátságos kis házunkból. Két ember felrakta a szekérre a kevés bútort és ládát, mit magunkkal vittünk, – s a lovak megindultak a város belseje felé.

– Mi ketten gyalog mentünk a szekér után. Az utcasarkon megálltunk, s édesanyám visszanezített. Láttam, hogy szeme könnyel van tele.

– Én nem nagyon értettem, hogy e változás mit jelent, inkább örültem neki. Egyik karomon kosárában vittem legnagyobb kincsemet: az alvó babát. Két kezemet beledugtam a jó meleg muffba, – fejem pedig úgy be volt bagyulálva, hogy csak a két szemem, meg az orrom kandikált ki a puha gyapjúkendőből.

– Így tipegtem vidáman anyuska mellett. Egyszerre csak havazni kezdett. A hópelyhek mind sűrűbben kavarogtak körülöttem, ami nagyon tetszett nekem, – hiszen máskor mindig a szobában kellett maradnom, ha havazott.

– Nézd, anyuska, de pompás! – kiáltottam. – Ugye, ha már nagy leszek, mindig szabad lesz kint lennem, amikor hull a hó? Nézd, milyen fehér már a muffom! ... S nézd, a kis székem is csupa hó már ott a szekér tetején!

– Szerencse, hogy annak nem árt meg, ha meg is nedvesedik, – felelte anyuka.

– De azért letisztítom, mihelyt megáll a szekér! – válaszoltam és csacsogtam tovább, míg csak meg nem érkeztünk egy magas, háromemeletes ház elé.

– Ezentúl itt lakunk, – mondta anyuka.

– Fönn a harmadik emeleten bérelt egy szerény szoba-konyhás lakást. Az emberek fölhoradták a néhány ládát s bútordarabot, mit régi otthonunkból magunkkal hoztunk. Anyuka szerény, de kedves és barátságos otthont rendezett be számunkra. A szoba sarkában állott az ő ágya, mellette az én rácsos kis ágyam; a túlsó sarokban a szekrény, – a szoba közepén asztal két székkal; az ablakba állította varrógépét, melytől nem messze még az én kis

játszóasztalkámnak is jutott hely. A szobácska legszebb díszé pedig egy faragott feszület volt. Nagyanyó ekkor önkénytelenül imazsámolya felé pillantott.

– Az ott az imazsámoly fölött? – kérdezte Évike érdeklődve.

– Az, Évikém. Szegény édesapámé volt, aki mindig nagy becsben tartotta. Jóságos keresztapjától kapta első szentáldozása napján, s édesanyám semmi pénzért sem adta volna oda ezt a drága emléket még akkor sem, amikor nagy-nagy szegénységben voltunk.

*

– Bizony, nehéz idők következtek aztán. Kenyérkereset után kellett néznie. Azt kérdezted az előbb, ugye, hogy ki adott nekünk pénzt ennivalóra? Bizony senki, ha édesanyám nem lett volna olyan szorgalmas és olyan ügyeskező, – nem tudom, mi lett volna belőlünk.

Szerencsére nagyon ügyesen tudott hímezni. Igaz, hogy mióta férjhez ment, nem igen volt ideje ilyesmivel foglalkozni, – hiszen akadt elég egyéb dolga a ház körül, a konyhában, a kertben, – de keze ügyes és gyors maradt, s most ennek akarta hasznát venni. Varrásból, hímzésből akarta kettőnk megélhetését biztosítani.

– Mihelyt a kis lakás berendezésével elkészült, – kézen fogott, s elindultunk munkát keresni. Kissé bátortalanul nyitott be az egyik nagy, belvárosi fehérnemű kereskedésbe.

– Nem tudnának kérem valami munkát adni egy szegény özvegyasszony részére? – fordult szerény, kedves hangon az üzlet tulajdonosnőjéhez.

A jó Isten vezette anyám lépteit éppen ebbe az üzletbe. Az üzlet tulajdonosnője részvétellel tekintett anyám sápadt arcába, s barátságosan kérdezte:

– Vannak-e bizonyítványai?

– Bizonyítványaim bizony nincsenek, – felelte könnyes szemmel anyám. – Eddig nem volt szükségem arra, hogy pénzért varrják. De tessék talán megnézni ezt a zsebkendőt; magam hímeztem fiatal leányka koromban.

Az üzlet tulajdonosnője meglepődéssel szemlélte a finoman szegett, szépen hímzett darabot.

– Hány éves volt, mikor ezt csinálta, jó asszony?

– Ó, még iskolás voltam, a polgárba jártam akkor!

– Hát ez a zsebkendő magában is elég szép bizonyítvány, – válaszolta a tulajdonosnő barátságosan. – Ha ilyen szépen, s a mellett megbízhatóan tud dolgozni, – akkor állandóan kaphat nálam keresetet.

Édesanyám megkönnyebbülten sóhajtott fel.

– Hála a jó Istennek! Igyekszem mindig a lehető legjobban elvégezni a rámbízott munkát!

S ettől fogva csakugyan volt állandóan varrnivalója, hímeznivalója. Szorgalmas kézzel öltögetett kora reggeltől késő estig. Sőt nem egyszer égett a lámpa szobácskánkban akkor is, mikor az utca zaja már régen elpihent. A közeli toronyóra nem egyszer ütötte el már az éjfél is, mikor anyuskám ájtatos esti imádsága végeztével nyugovóra tért. A kora reggel pedig már ismét ott érte hímzőrámája mellett s az öltések szaporán sorakoztak egymás mellé ügyes keze munkája nyomán.

Ily szorgalmas munka közben hamar teltek napjai, s szíve sajgó fájdalma lassanként elcsendesedett. Nagy vigasztalására ott volt mellette Bözsikéje, aki derűs csacsogásával, mosolygós arcockájával sokszor úzte el homlokáról a gond és szomorúság felhőit. Sokszor mesélte édesanyám, hogy eleveneszű gyermek voltam, s állandóan ezer kérdéssel ostromoltam; ám ő sohase fáradt el abban, hogy gyermekes kérdezősködésekre feleletet adjon. Sokszor órák hosszat üldögéltem mellette kis székemben, játszottam a babámmal, fecsegtem, nevetgéltem, – s felvidámítottam őt munkája közben. Néha az volt az óhajom, hogy kis mondókákra, imádságokra tanítson, – majd könyörögve kértem, hogy meséljen;

hiszen annyi szépet tudott mesélni! Ilyenkor oly figyelemmel ültem, mintha odaszögeztek volna, s le nem vettem volna a szememet a viláért se róla.

– Ó, de boldogság is volt, ott üldögelni az én jóságos anyukám mellett! Nem untam magamat soha, – tette hozzá nagyanyó nyomatékkal, – pedig nem volt semmi más játékom, mint a kedves, régi babám!

*

Nagyanyó kis szünetet tartott. Mintha Évike fejecskéje szorosabban simult volna hozzá.

– Ha jó idő volt, kint is játszhattam. De bizony nem ilyen szép nagy kertben, mint amilyen a mi házunkat körülveszi. Csak a magas bérház harmadik emeleti keskeny folyosóján. De azért sohase elégedetlenkedtem e miatt. Érdeklődéssel nézegettem a nagy ház kéményeit, hogy egyik milyen kövér, a másik meg milyen sovány, – aztán figyeltem a korlát vasrácsai közül, hogy mit csinál odalenn az udvaron a nagypapucsú házmesternéni. A folyosó végén pedig még kertem is volt! Icipici kertecske egy ládikában, – de mégis zöldült! Egy primula-tő volt benne, meg két ibolyabokor; a ládika sarkában pedig petrezselymet öntöztem szorgalmasan, hogy anyukának mindig legyen friss zöldpetrezselyme a főzéshez.

No és alig vártam a vasárnapot! Reggel templomba mentünk anyukával, délután pedig sétálni ...

Milyen kedves, boldog idők is voltak azok! Jó anyám keresett annyit szorgalmas keze munkájával, hogy nem éhezünk és nem fáztunk. Persze nyalánkságra nem tellett; de kenyér és tej mindig volt a háznál, – s ha beállott a hideg, vígan duruzsolt a kis kályha a szobácskában. Hiszen fagyos, merev ujjakkal nem is hímezhetett volna ...

– Látod, Évikém, ilyen szegényes körülmények között is milyen boldog és elégedett lehet az ember ... S mily hálával tartozik a jó Istennek az, aki ennél sokkal többet kapott! Aki nem szoba-konyhás szűk kis lakásban lakik, aki nagy kertben ugrálhat, finom ételekben dúskál, akinek nem egyetlen baba minden játéka! Akinek él még jóságos apukája, és mindezt megszerzi neki ...

Odakinn rég elállt az eső, a lemenő nap sugarai keresztülszűrődtek a fák lombjai között. Hogy nagyanyó elhallgatott, Évike mélázva tekintett kifelé ... A szem pedig a léleknek olyan ablaka, melyen a melegszívű, kedves nagyanyók gyakran tudnak nézni kis unokáik lelkébe ... Ez történt most is. Nagyanyó látta, hogy Évike lelke most tárva áll a kegyelem számára. Egy fohászos tekintetet vetett hát a feszületre, – aztán szeretettel simítva meg a leányka fejét, csendesen ezt mondta:

– Eredj Évikém, térdelj oda az Úr Jézus elé, s köszönd meg neki a sok-sok jót, amiben részesít ... Aztán, ha majd máskor eljössz, újra mesélek neked.

És mi történt? Az akadémakodó, a soha készséggel engedelmeskedni nem tudó Évike, kire mindig annyi volt a panasz, – most megcsókolta nagymamát, aztán minden szó, minden ellenvetés nélkül letérdelt a feszület elé. Nagyanyó meghatottan nézte lehajtott fejecskéjét, s halk fohászt küldött utána:

– Tedd őt jó gyermekké, Jézusom!

Hogy Évike mit beszélgetett az Úr Jézussal, azt már persze nem tudta nagyanyó. Amint hogy a kislány szülei se tudták, hogy aznap este miért öleli és csókolja meg őket kisleányuk annyival melegebben, mint máskor, amikor jóéjszakát kívánt nekik.

2. rész

Másnap reggel kettesben beszélgetett anyuka meg nagyanyó. Ráterelődött a szó Évikére is.

– Bizony, hogy múlik az idő, – jegyezte meg anyuka. – Itt a szeptember, – jövő héten már iskolába íratjuk a kislányt! De aggódom miatta; attól tartok, hogy sok baja lesz vele a tanítónéninek. Hiszen tudod, hogy milyen nehezen engedelmeskedik, hogy milyen nyafka, milyen kellemetlen magaviseletű tud lenni ...

– Tudom, tudom, – felelte nagyanyó. – Ismerjük jól a hibáit. De azért én mégis csak úgy látom, hogy Évike szíve alapjában véve jó, s azért bízom abban, hogy Isten segítségével majd csak győzedelmeskedik hibáin, – felelte nagyanyó. – Jó lenne neki valahol berendezni egy „tanuló-sarkot”, ahol nyugodtan végezhesse iskolai feladatait s nem zavarják játékkal a fiúk.

Évike éppen e percben robogott a szobába.

– Mit szólnál ahhoz, Évikém, – fordult hozzá nagyanyó, – ha lehozatnám a padlásról azt a régi-régi gyermek-asztalkát, melynél valamikor még én tanulgattam, s beállítanók nálam a sarokba. Ez lenne a te tanuló-asztalod; ezen írogatnád az én szobámban feladataidat.

– Jó lesz, nagyon jó lesz! – felelte Évike, aki örömmel készült az iskolába, hiszen ez újdonságot, változatosságot jelentett számára.

Az első napokban vidáman is jött haza onnan, s nem győzte mesélni, hogy mi minden érdekes történt az iskolában. Pár nap múlva azonban anyuka, – mikor leánykájáért ment, – már ezt hallotta a tanítónénitől:

– Nem vagyok megelégedve Évike magaviseletével. Óra alatt játszik, nem figyel. Ha figyelmeztetem, elfintorítja az orrát és csak ímmel-ámmal engedelmeskedik ... Tessék megmagyarázni neki, hogy az ilyen magaviselet már csak azért sem lehet kedvemre, mert rossz példát ad vele társainak. – Ha nem változik meg, kénytelen leszek büntetni is ...

Nagyanyó szomorúan hallgatta a rossz hírt, – de egy szóval se tett szemrehányást Évikének. Sőt, mikor az kedvetlenül bár, de mégis teleírta tábláját a feladott leckével, még meg is dicsérte. Majd így folytatta:

– Ugye még nem meséltem el neked, hogy volt az, amikor én jártam iskolába. Pedig érdekes volt ám nagyon!

Évike arca felderült, – s azonnal odatelepedett nagyanyó zsámolyára.

– Mondd el, nagyanyó! Ezt nem hallottam még soha!

– Hát bizony, – én mindig szívesen emlékszem vissza iskolás koromra. Nem tartoztam azok közé az együgyű vagy elkényeztetett gyermekek közé, akik azért nem szeretnek iskolába járni, mert ott szót kell fogadni s dolgozni kell. Így hát ragyogó arccal lépegettem mindjárt első nap is anyus oldalán az iskola felé. Persze nagyot néztem, mikor egyszerre oly töméntelen sok idegen gyermek közé kerültem. Hiszen eddig mindig csak anyukám mellett üldögéltem; ő vigyázott rám s ő tanítgatott, – ő volt őrangyalom, tanítónőm és játszótársam egy személyben.

– De hamar megbarátkoztam a gyermekekkel. Azt már tudod, hogy anyuskának sokat kellett dolgoznia, drága volt az ideje, – így hát már másnap értem se jött. Az iskolából azokkal a társaimmal tértem haza, akik a mi utcánkban laktak. És aztán nem győztem eleget mesélni otthon róluk is, meg a tanítónéniről is, aki olyan jó minden egyes növendékéhez.

– Iskolás életem harmadik napján nagy dolog történt. Reggel, a tanítás megkezdése előtt a tanítónéni egy szép festett dobozt tett az asztalára.

Száz kíváncsi gyermekszem fordult egyszerre oda. Mindnyájan ugyanazt gondoltuk: Vajon mi lehet benne?

A tanítónéni kis kulcsot vett elő s óvatosan kinyitotta.

– Ide nézzetek! Szép szorgalmi képecskékkel van tele!

– Ó! – hangzott a csodálkozó felkiáltás mindenfelől.

– Hát most figyeljtek ide! Aki egész nap jól viseli magát és szépen figyel, az – mielőtt hazaindul – kap egy ilyen képecskét, s otthon megmutathatja a szüleinek. Mindenegyik képecske annyi, mintha levelet küldenék nekik, melyben azt írom, hogy meg vagyok elégedve veletek. Mindegyik megér legalább is egy fényes koronást, mert nagy örömet szereztek vele szüleiteknek!

– Koronást? – kérdezte Évike csodálkozva. Ezt nem értette.

Nagyanyó elnevette magát.

– Azt bizony, Évikém. Mert mikor én kislány voltam, akkor még ezüst koronával jártunk vásárolni, nem pengővel, mint mostanában!

– De, ha egy gyermekre rá kell szólnom, vagy éppen meg kell büntetnem, – annak aznap képecske nélkül kell hazamennie, – folytatta a tanítónéni. – Ez bizony szomorúságot szerez, nemcsak a jó szülőknek, de az őrzőangyalnak is.

Egy kis szünet után pedig feltette a kérdést a tanítónéni:

– Hát gyerekek, ki akar ma szorgalmi képecskét hazavinni?

– Én! Én! – hallatszott minden oldalról. – A tanítónéni azonban észrevette, hogy egy sápadt, félénk leányka sírni kezd.

– Miért sírsz, kislányom? – kérdezte barátságosan.

– Mert ... mert ... én is azt akartam mondani, hogy: én ... de a többiek oly hamar mondták ... és olyan hangosan kiáltották, hogy engem senki se hallott meg ... zokogta a kicsike.

A tanítónéni nevetve simogatta meg.

– Ne búsulj! Hiszen őrzőangyalod hallotta, – és az a fő!

Aztán nagy buzgalommal hozzáfogtunk a tanuláshoz. És én, hazamenet diadallal lobogtattam kezemben a kapott képecskét. Már a lépcsőről kiáltottam:

– Anyukám, anyukám, szorgalmi képecskét kaptam! Nézd! ... nézd milyen szép!

– Másnap ismét ujjongva tértem haza a jól megérdemelt képecskével. És ez így ment nap-nap után. Anyukának volt egy szép kék doboza, melynek tetejét gyönyörű szentkép díszítette. Ezt a dolgozóasztalkámra állította s ebbe gyűjtöttük a képeket, melyeknek ő éppen úgy örült, mint én, –hiszen azt hozták neki hírül nap-nap után, hogy leánykája szorgalmas és szófogadó.

Nagyanyó éles szeme észrevette, hogy Évike kissé pirulva hajtja le a fejcskáját.

De mintha mit sem vett volna észre, így folytatta:

– Kár, hogy mostanában nem osztogatnak az iskolában szorgalmi képecskéket. Milyen öröm lenne, ha te is hoznál!

Éviké őszinte gyermek volt. Fölemelte a fejét s becsületesen megmondta:

– A mi tanítónénink is szokott adni, nagyanyó!

S nagyanyó megjutalmazta becsületességét azzal, hogy nem tett szemrehányást azért, hogy eddig nem kapott. E helyett ezt mondta:

– Ó, de pompás lenne, ha te is szereznél, Évikém! Itt gyűjtenők a tiedet is, ugyanazon az asztalkán, melyen valaha réges-régen én gyűjtöttem őket. S én is úgy örülnék mindegyiknek, mint egykor az én édesanyám örült. – Hiszen mindegyik azt hozná hírül, hogy a mi Évikénk is derék és iparkodó leányka! No, amelyik napon elhozod az első szorgalmi képecskét, azon előkeresem az enyémetek onnan a szekrényfiók mélyéről, s megmutatom neked őket!

3. rész

Nagyanyónak igaza volt: Évike alapján véve jó kislány volt. Másnap reggel azzal az erős elhatározással indult az iskolába, hogy szorgalmi jeggyel tér haza. – Az a nemes szándék vezette, hogy megszerezze jószágos nagyanyjának az örömet, melyre vágyik.

A tanítónéni meglepetten vette észre Évike iparkodását. Egész délelőtt semmi baj se volt vele. Egyszer se kellett megszólítani, – szépen figyelt, – a feladatát gyönyörűen megírta, – hát ezt meg kellett jutalmaznia!

S e napon Évike ugyanúgy érkezett haza az iskolából, mint valaha réges-régen nagyanyó: már messziről lobogtatta kezében a kapott képecskét és boldogan kiáltotta:

– Szorgalmi jegyet kaptam! Nézd! ... nézd milyen szép!

Nagyanyó melegen ölelte magához kis unokáját. Estefelé pedig, – mikor már készen volt minden feladat másnapra, – ígéretéhez híven előkereste a szekrény mélyéről a szentképes tetejű kék dobozt s odaadta Évikének. A kislány nagyanyó zsámolyára telepedett; szinte áhítattal nyitotta fel a skatulyát, s gyönyörködve nézegette végig a tartalmát. Aztán közelebb húzódott nagyanyjához s hízelve kérlelte:

– Mesélj megint a gyermekkorodról, nagyanyó, te olyan érdekeseket tudsz!

– Hát, – ha folytatni akarom iskolás korom elbeszélését, akkor most szomorú időszak következik, – válaszolta nagyanyó elmélázva. Majd kis szünet után így folytatta:

– Tudod, Évikém, egy régi-régi mese szerint a jó Istennek fenn a mennyben óriási műhelye van, melyben sok ezer angyal dolgozik. Nap-nap mellett keresztet készítenek; nagyokat és kicsinyeket, fából meg vasból, sőt ezüstből meg aranyból is. A műhely előtt ezernyi más angyal várakozik. Ezeknek az a feladata, hogy az elkészült keresztet Isten parancsa szerint lehozzák a földre s az emberek vállaira helyezték.

– S ez angyaloknak kötelessége az is, hogy visszatértük után jelentést tegyenek a mennyei Atyának arról, ki hogyan fogadta a földön a keresztet. Bizony már sokszor repültek vissza szomorúan a mennybe, mert arról kellett beszámolniuk, hogy az emberek kelletlenül fogadták s morogván, elégedetlenkedve viselik bajaikat, keresztjeiket. Még a gyermekek között is vannak olyanok, akik az ő apró kis keresztjeiket nagyon türelmetlenül fogadják.

– De viszont sokszor okoz az angyalok jelentése nagy örömet a mennyei Atyának, mert arról szól, hogy egyik-másik földi halandó mily békésen, mily Istenbe vetett megnyugvással fogadja még a legnehezebb keresztet is. Ilyenkor sugárzik az Úr arca, s keze egy csodálatos könyvbe aranytollal aranyos betűket ír.

– S különösen nagy az öröm az Úr trónusa körül, ha az angyalok egy-egy jó gyermekről hoznak hírt, ki szívesen hoz Isten iránti szeretetből áldozatot és türelmesen viseli kis keresztjét. Ez a hír szájról szájra jár odafönn az angyalok körében s visszhangzik mindenfelől a menny fölséges boltozatáról.

– Persze, te már érted Évikém, hogy ez csak mese, amit nem kell szóról-szóra venni. Azonban mégis nagy igazságot foglal magában: hogy a mennyei Atya sokszor küld nekünk keresztet, szenvedést. Ha türelmesen viseljük: megelégedéssel tekint ránk, s egykor megkapjuk érte jutalmunkat. A jó Isten szeret bennünket s mindig csak javunkat akarja, mégha szenvedést bocsát is ránk.

– Az én jó édesanyám számára is nehéz keresztet küldött akkoriban a jó Isten. Néhány napja félretette munkáját, mikor sötétedni kezdett – s nem gyújtott lámpát. Mire pedig a csillagok kiragyogtak, már ágyban voltunk mindketten.

Napközben is ölbe tette időről-időre, máskor oly szorgalmasan öltögető kezét, s megmepihent. Mi lehetett ennek az oka?

Szeme, az a hűséges szem, mely eddig oly készséggel segített neki a kenyérkeresetben, – felmondta a szolgálatot. Kimerítette a sok munka. Kénytelen volt orvoshoz fordulni miatta.

Az orvos fáradságot, túlerőltetést emlegetett s teljes nyugalmat, kíméletet írt elő. Így hát – mikor hazaszállítottuk a kész hímzést, kénytelen volt édesanyám az üzlettulajdonosnőhöz azzal a kéréssel fordulni, – hogy adjon ezúttal valami egészen egyszerű varrnivalót számára, mert kímélni kell a szemét.

– Szívesen, – felelte a jó asszony. – Bizony úgy látszik, jó lenne egy kicsit kímélni magát. Azzal levett a polcra egy vég vásznat. – Itt van, varrjon ebből egyszerű ingeket. A munka nem sürgős, csak akkor fogjon hozzá, ha kipihente magát. A finom hímzést pedig majd félreteszem akkorra, mikor jobban lesz a szeme.

– Édesanyám hálásan megköszönte a jóindulatot s a vászonnal hazafelé indultunk. Ám olyan gyenge volt, hogy alig bírta a nehéz csomagot. Hol egyik, hol másik karjára vette. Mikor ezt észrevettem, megszólaltam:

– Anyukám, add ide, hadd vigyem én! Látom, hogy fáradt vagy!

– Nehéz az még neked, kislányom! – felelte mosolyogva.

– Ó, én már nagyon erős vagyok! Hadd segítsek!

– Nem lehet, gyermekem; gyenge még a karod; tíz lépésnyire se tudnál elvinni ilyen terhet. De jöjj, megpihenünk kissé a templomban! – S ezzel befordultunk a székesegyház felé. A bejárat előtt még odasúgta nekem:

– Imádkozz azért, Bözsikém, hogy a jó Isten visszaadja erőmet s dolgozni tudjak!

Szóval már nem felelhettem, mert éppen beléptünk a templomba, – s Isten házában tilos a beszélgetés. Ó, én nagyon jól tudtam, hogyan kell ott viselkedni, mert jó édesanyám minden vasárnap magával vitt a szentmisére s megmagyarázta, mit kell tennem. Most is szépen meghintettem magam szenteltvízzel, térdet hajtottam, – aztán betérdeltünk a közeli padba. Tudtam azt is jól, hogy az oltárszekrénykében ott lakik az Úr Jézus; – összetettem hát kezemet, – és elküldtem hozzá gyermeki szívem egyszerű kérését:

– Segítsd meg jó anyukámat!

Hogy az Úr Jézus meghallgatott minket akkor, – azt most már biztosan tudom. Pedig akkor úgy látszott, mintha nem is figyelne könyörgésünkre!

Mert bizony édesanyámnak nemcsak a szeme nem javult, de egyébként is olyan gyenge volt, hogy egyáltalán nem bírt dolgozni. Túlerőltette magát a munkával. A vászonból, mit legutóbb hoztunk, még nagy nehezen kiszabta az ingeket, – de már megvarrni nem bírta. Keze tétlenül pihent. – S pihent a varrógép is. De azért nem vesztette el bizalmát. Ha nehéz is volt a kereszt, amit a mennyei Atya küldött, türelemmel viselte, s erősen reménykedett abban, hogy jobb napok is következnek még.

Míg én az iskolában voltam, csendesesen üldögélt kis szobánkban s a rózsafüzér szeméit pergette. Az imádságban keresett erőt és vigasztalást.

Mikor pedig én derűsen hazatértem s az iskolai eseményeket meséltem, vagy kis asztalom mellett ülve feladataimat készítettem, – összeszedte minden erejét, hogy vidám legyen, s én észre ne vegyem gondjait. Akkor is tréfálgatott, nevetgélt velem, mikor inkább sírni szeretett volna.

Mert bizony reszkető kézzel nyúlt nap-nap mellett erszényébe, hogy kivegye belőle a kenyérré és tejre valót. Az erszény tartalma ijesztően fogyott. A legnagyobb takarékoság mellett is csak öt napra futja még belőle. S mi lesz azután?!

– Jaj, mi lesz azután? – tette fel magának a kérdést számtalanszor. – Elpusztuljunk éhen a fűtetlen szobában? Rettenetes gondolat! – Vagy menjek koldulni? Ezt még soha nem tettem! Csak a legnagyobb szükség kényszeríthetik reá! ...

A keresetéből félretett kis összeg az orvoshoz, meg a kereskedőhöz vándorolt. Erősítő táplálékot: húst, tejet, tojást kellett rajta vennie. A házbért is ki kellett fizetni. A tél is kopogtatott az ajtón s a fa fogytán volt.

És elmúlt az öt nap is, az erszény kiürült s fillér sem volt többé a házban. Mit tegyen? Eladjon valamit? Van-e olyan értékes darab a házban, amiért pénzt lehetne kapni? Ott a

varrógép. De hiszen ez a harmadik keze; – mivel keres ismét, ha megerősödik? Hát talán eladja a szobácska díszét: a falon függő feszületet? – Ezt a gondolatot azonnal elűzte magától. Hogy adná el azt a drága emléket! Semmi szín alatt nem válik meg tőle! Hozzálépett s forró csókot nyomott az Üdvözítő átszegzett lábára.

E pillanatban nyílt az ajtó s leánykája vidáman perdült be. Mikor látta, hogy édesanyja imádkozik, elkomolyodva állott meg. Majd melegen átölelte:

– Hogy vagy, anyuskám? Olyan sápadt az arcod! Bizonytalán megint keveset ettél ebédre. Egy darab kenyér nem elég neked!

Aztán megmutatta a hozott szorgalmi képecskét, – már éppen a harmincadikat! – s örömmel tette a többihez a dobozba. Ragyogó arccal beszélt:

– Szerdán jön iskolánkba a tanfelügyelő úr. Azt mondta a tanítónéni, hogy vigyük magunkkal valamennyi szorgalmi jegyünket, – hadd lássa, hogy ki milyen iparkodó volt közülünk. Úgy örülök neki!

Anyuka ezalatt az asztalra tette uzsonnámat. Mint rendesen, most is éhesen, jó étvággal ültem hozzá, – de meglepetten láttam, hogy a maga számára semmit sem hoz.

– Anyuka, megint nem eszel? – kérdeztem megdöbbenve. – Hiszen így nem erősödsz meg! Igyál egy kis tejet! Várj, mindjárt elhozom a csészédet.

– Maradj csak, fiacskám, – mondotta, – edd meg a kenyeredet és idd meg a tejet, mert kihül.

– De hát egyél, anyuka! Mondd, miért nem akarsz enni? Emlékszel-e, hogy mikor pár héttel ezelőtt beteg voltam, azt mondtad: Bözsike, enned kell, mert aki nem eszik, az meghal. Hát csak nem akarsz meghalni, anyuskám? Fölálltam és hízelkedve simultam hozzá, ő pedig sírni kezdett.

– Miért sírsz és miért nem akarsz enni? – kérdeztem csodálkozva.

– Gyermekem, – felelte anyám, – nem rejthetem el tovább előled: nincs már több ennivaló a házban, mint az uzsonna, amely előtted áll. És az utolsó fillérünk is elfogyott.

Megdöbbenve, szótlanul állottam anyám mellett. Gondtalan gyermeklelkem most értette meg először, hogy mi a nélkülözés. Nincs kenyér, nincs tej, s nincs egy fillér sem a házban!

Elvontam édesanyám kezét az arcáról: – Jöjj, idd meg az én tejemet s edd meg az én kenyeredet! Én azalatt elmegyek a tanítónénihez, ő olyan jó minden gyermekhez.

Bizonyosan ad nekem egy koronát kölcsön. Aztán, mihelyt nagy leszek, megadom neki!

Anyukám fájdalmas mosollyal felelte:

– Jót akarsz, gyermekem. De ládd, a tanítónéni nincs már az iskolában, s azt nem tudod, hogy hol lakik. Aztán nézd, alkonyodik már s hogy fúj a hideg szél! Idd csak meg a tejet, – a te számodra van itt. Én még kibírom holnapig így is, – aztán meglátjuk, mi lesz. *Él még a jó Isten s nem hagy el bennünket!*

Megpróbáltam engedelmesen lenyomni az uzsonnát, – de sehogyse sikerült. Szemem megtelt könnyel.

– Anyukám, – nem tudok enni, ha te éhezel! Nem bírom lenyelni, – szólaltam meg végre.

Akkor nem tudtam, de most már tudom, miért ölelt e szavakra oly forrón magához: szegénységében is érezte, mily nagyon gazdag, mert nemesszívú, jó gyermeke van. S lehet-e ennél nagyobb boldogság egy édesanya számára?

Nekem meg hirtelen pompás ötletem támadt. Bizonytalán a jó Isten adta! Hiszen, ahol legnagyobb a baj, ott van legközelebb az ő segítsége. Kibontakoztam édesanyám karjából s könyörögve kértem:

– Anyuskám, engedd meg, hogy elmenjek valahová! Pár perc múlva itt leszek újra! S feleletet se várva, kaptam a kabátomat, zsebembe csúsztattam valamit, kiszaladtam az ajtón, le a lépcsőkön, – és már az utcán is voltam. A lámpák égtek. Az emberek sietve jöttek-mentek s ugyancsak behúzták a nyakukat kabátjuk gallérjába, mert bizony hideg szél süvített. Futva-futottam végig két utcán, az iskola irányába. Jól ismertem ezt az utat, nem tévedhettem

el. A Főtérre igyekeztem, – a sarokházban lévő képkereskedésbe. Nemsokára ott is voltam a fényesen kivilágított kirakatok előtt. Most megálltam kissé. Szívem hevesen dobogott, – nemcsak a futástól, de részben az aggodalomtól s részben az örömtől.

Aztán a kilincsre tettem a kezemet s beléptem a boltba. Egy barátságos öreg úr viszonzotta köszöntésemet és megkérdezte:

– Mit kívánsz, gyermekem?

Hirtelen úgy inamba szállt a bátorságom, hogy nem tudtam megszólalni. Ám az öreg úr oly jóságosan nézett rám szemüvege mögül, hogy összeszedtem magamat.

– Kérem szépen, nem venné meg tőlem ezeket a szorgalmi képeket? – mondtam halkán, s kinyitottam előtte a szentképes tetejű kék dobozt. Vannak ilyenek itt is a kirakatban, – s az enyimek mind újak és tiszták.

– Úgy, úgy ... mondta az öreg úr. – Tehát szorgalmi jegyekkel kereskedel? És mennyit kérsz darabjáért?

– Egy koronát, – feleltem egyszerűen.

– Egy ko-ro-nát? – ismételte a képkereskedő. – A teremburáját! hisz az borzasztó sok!

Hogy jut eszedbe éppen egy koronát kérni érte?

– Mert a tanítónéni azt mondta, hogy mindegyik egy koronát ér. Ő pedig mindent jól tud.

– Hányadik osztályba jársz, kislányom? – kérdezősködött tovább az öreg úr.

– Az elsőbe!

– S magad szerezted mind e képecskéket?

– Igen!

– Aztán miért akarod eladni őket?

– Mert pénzre van szükségem.

– Persze cukorkát akarsz venni; ugye?

– Ó, nem! Anyuskának akarom adni! Nincs mit ennie, s egyetlen fillérünk sincs otthon!

Az öreg bácsi végignézett tetőtől-talpig. Úgy látszik, nem kételkedett szavaim őszinteségében, mert jóságosan folytatta tovább:

– Hogy hívnak, gyermekem?

– Nagy Bözsinek, – s itt lakunk a Templom utca 7. szám alatt.

– Mi az édesapád?

– Asztalosmester volt, – de már régen a jó Istennél van, s ott imádkozik értünk, így mondta anyus.

– Úgy van, kislányom, – imádkozik értetek, – válaszolta az öreg úr meghatottan. – Hát egyelőre kifizetem neked egy képecskének az árát, itt van érte egy korona. Vidd haza édesanyádnak. De vigyázz, hogy el ne veszítsd az úton! A többire pedig majd megalkuszunk. Gyere be hozzám holnapután ismét, ha hazafelé mégy az iskolából.

– Köszönöm szépen! – kiáltottam boldogan és már siettem is ki a boltból. Már csak távolról hallottam, hogy az öreg úr utánam kiáltja:

– Isten áldjon meg, gyermekem!

Futva-futottam hazafelé, – s pár perc múlva már anyukám előtt állottam. A lélegzetem úgy elállt a nagy sietéstől, hogy szóhoz se tudtam jutni. Ragyogó arccal kezébe tettem a fényes ezüstkoronát. Aztán felkiáltottam:

– Nem fogsz éhezni, anyukám! Kapunk sok pénzt, – vehetünk tejet s kenyeret megint!

– De Bözsikém! Hol vetted a pénzt? – kérdezte anyus megdöbbenve.

– Eladtam a szorgalmi képeimet! Abban a képkereskedésben ott a Főtéren, – tudod, a sarokházban. Annak a kirakatában vannak olyanok, amilyeneket az iskolában kapni szoktunk, – s a képkereskedő megvette az enyimeket. Az elsőért kifizette a koronát, a többit meg majd megveszi holnapután; azt mondta, hogy akkor menjek be ismét. Ugye anyukám, most már nem búsulsz többé?

Anyuka könnyes szemmel ölelt meg, – aztán odatérdelt a feszület elé, hálát adni Istennek jóságáért.

Nemsokára egyszerű, de tápláló vacsoránál ültünk. Milyen jól esett ez már nekem! Túlboldog voltam. S elalvás előtt még egyszer megölelvén anyukámat, a fülébe súgtam:

– Ha tudnád, mennyire örülök, hogy nem kell tovább éhezned!

Emlékszem, hogy ez éjjel folyton angyalokról álmodtam. Úgy éreztem, hogy azok is mind-mind együtt örülnek velem.

Nagyanyó elhallgatott. Egy ideig Évike se szólt semmit, – ám aztán felkiáltott:

– De hát nagyanyó, hogy lehet az, hogy itt vannak a szorgalmi képecskéid, holott te eladtad őket?!

Nagyanyó kedvesen fölnevetett.

– Hát bizony úgy van az, hogy eladtam őket és mégis itt vannak! Ugye szeretnéd tudni, hogy hogyan történt ez a furcsa dolog? No, hát majd elmesélem azt is, ha kíváncsi vagy rá. Holnap, ha megtanultad a leckét, ide ülhetsz megint a kis zsámolyra. Jó lesz?

4. rész

Éviké másnap nagyon sietett elvégezni leckéit. S alig tett pontot az utolsó szó után tábláján, máris letelepedett nagyanyó zsámolyára.

– Itt vagyok, édes nagyanyókám! Szeretném ám hallani a folytatást, amit tegnap ígértél!

Nagyanyó elmosolyodott.

– Meg is halod Évikém, mert a becsületes ember mindig megtartja a szavát!

– Hát – folytatta, kényelmesen elhelyezkedve karosszékében, – tegnap ott hagytam abba elbeszélésemet, hogy mikor nagy ínségbe jutottunk, eladtam szorgalmi képecskéimet a Fötéren lakó képkereskedőnek. A jó Isten adta nekem akkor ezt a gondolatot. Az ő gondviselő jósága vezérelte lépteimet ahhoz a nemeslelkű emberhez. Mily világosan látom ezt most már!

A képkereskedő olyan jóságos, kedves ember volt, hogy megnyerte mindenkinek a szívét, akinek csak dolga akadt vele. Ő azonban legjobban a gyermekeket szerette; nemcsak a sajátjait, – de minden gyermeket. Még az iskolából hazatérőket is szeretettel figyelte naponkint, amint a boltja előtt elhaladtak. És ennek megvolt a maga oka.

Nem fiataloktól kezdve volt ő képkereskedő; csupán egy évtizede vette át az üzlet vezetését. Azelőtt tanítóskodott, – és nagyon-nagyon sokra becsülte a hivatását, de gégebajt kapott, s az orvos eltiltotta a sok beszédétől. Azt mondta, hogy vagy lemond állásáról, vagy elpusztul.

Így hát búcsút kellett mondania a tanítósnak s más foglalkozás után kellett néznie, hogy gyermekeit becsülettel fölnevelhesse. Pedig de sajnálta otthagyni kedves növendékeit! Annyira szívéhez nőttek! De meg kellett lennie.

Az új elhelyezkedés nem volt nehéz. Beteges, öreg nagybátyja örült, hogy átadhatja neki üzletét. Így lett a lelkes tanítóból képkereskedő. Becsülettel megállotta helyét az elárúsító asztal mögött is. Üzlete annyira virágzott, hogy nemcsak családját tudta szépen eltartani, hanem titkon sok-sok szegényt is segélyezett. Nem csoda hát, ha szeme mindig mosolygott, szíve mindig derűs, vidám volt. Hiszen a másoknak titkon szerzett öröm megszázsorozódva jut vissza saját szívünkbe!

Könnyen megérted most Évikém, hogy miért nem utasított vissza ridegen azon az estén, mikor segítségért fordultam hozzá. Sőt nemcsak az ezüstkoronát nyomta a kezembe, hanem azon tűnődött, hogy mit tehetne még értünk.

– Megérdemli, hogy pártfogásomba vegyem, – állapította meg magában, – hiszen a jó gyermekek olyanok, mint a földön járó angyalok!

Másnap föl is kereste a közeli iskolában tanítónénimet s megkérdezte: van-e egy Nagy Erzsébet nevű növendéke?

– Hogyne! Idejár hozzám – felelte a tanítónő – ő a legkiválóbb tanítványom. Nagyon derék, szorgalmas leányka. Ismerni tetszik talán?

– Ismerem. De csak tegnap este óta. Sőt fontos üzletet kötöttem vele az este – felelte a nemeslelkű ember jóságos mosollyal. Aztán elővette télikabátja zsebéből a kék dobozt s elmesélte, hogy tartalmát megvette tőlem.

A tanítónéni csodálkozva hallotta az elbeszélést. Mert azt tudta, hogy édesanyám özvegyasszony, aki varrással keresi kenyerét, de azt nem is sejtette, hogy ily nagy a szegénység nálunk. Külsőmon se vette észre soha, olyan tisztán és rendesen voltam mindig öltözve. Drága jó anyám varrt ugyanis számomra két ruha-kötényt, melynek még ujja is volt s teljesen fődött mindent. Ha az egyik bepiszkolódott, azonnal rám adta a másikat, s ezt gondosan kimosta, kivasalta. Így aztán mindig rendes voltam. Hogy e ruhakötény alatt milyen kopott, kinőtt, agyonfoltozott ruhácska van, – azt csak mi ketten tudtuk; más senki.

– Ejnye, ejnye, – most már értem hát, hogy miért volt könnyes a kis Bözsi szeme, mikor átvette a ma kiérdemelt szorgalmi jegyet, – mondta a tanítónéni. – Holnap jön a tanfelügyelő úr s kihirdetem a gyermekeknek, hogy be kell mutatniuk összes szorgalmi jegyeiket; hadd lássa, ki mennyire iparkodott. Szegény gyermek, – ő a legkiválóbb az osztályban, s csak egygel tud majd előállni!

– No hát ettől a keserűségtől meg kell óvni azt a derék leánykát! – mondta az öreg úr határozottan. – Itt hagyom a dobozt; tessék holnap egy alkalmas pillanatban észrevétlenül becsúsztatni az iskolatáskájába! Képzelem, milyen nagy lesz az öröme, mikor ily váratlanul visszakapja kincsét! – Azzal szívélyesen elbúcsúzott és távozott.

Másnap, – azon a nevezetes szerdai napon, melyen a tanfelügyelő úrnak jönnie kellett, – éppen olyan pontosan megérkeztem az iskolába, mint máskor. Illedelmesen köszöntem a tanítónéninek, s a helyemre ültem. Mielőtt elindultam volna hazuról, anyuskám sajnálkozva jegyezte meg:

– Lám, lám ... ma jön a tanfelügyelő úr és neked nincsenek szorgalmi képecskéid! Mit szól majd?

Nehéz volt egy kicsit a szívem, de azért igyekeztem megvigasztalni anyuskámat.

– Nem baj az! Hiszen érted adtam el a képecskéimet, anyukám! Aztán továbbra is igyekszem – és így, ha legközelebb jön, nekem is lesz annyi szorgalmi jegyem, mint bárki másnak!

A tanítónéni úgy tett, mintha semmit se tudna képecskéim ügyéről. Bizony egy kicsit fájó szívvel ültem a helyemen, de azért éppen olyan figyelemmel és iparkodással dolgoztam, mint máskor. Mikor az első óra elmúlt, mindnyájan kimentünk egy kicsit mozogni, szórakozni a tágas folyósóra. A tanítónéni maradt a legvégére. Az utolsó leányka után betette az ajtót, s benn maradt az osztályban. De alig két perc múlva közöttünk volt ismét.

– Betette a táskádba a képecskéket! – kiáltotta Évike.

– Úgy, úgy, Évikém. Persze nekem fogalmam se volt erről. Mikor vége volt a szünetnek, visszaültünk mindnyájan a helyünkre és szorgalmasan folytattuk az írást.

Két perc se telt el, – kopogtattak az ajtón. Szabad! – monda a tanítónéni. A tanfelügyelő úr volt. Illedelmesen fölálltunk és köszöntöttük. Néhány szót váltott a tanítónénivel, aztán hozzánk fordult. Kedvesen, barátságosan beszélt. Azt mondta, hogy üljünk le, aztán folytassuk az írást nyugodtan; tőle ne féljen egyikünk se.

Szót fogadtunk és írtunk tovább, ő pedig végigsétált a padok között, s hol ennek, hol annak a leánykának nézte meg a tábláját. Aki nagyon szépen, vagy nagyon rendetlenül írt, annak megkérdezte a nevét. Azt hiszem, az én írással meg volt elégedve, mert nemcsak tőlem kérdezte meg, hogy hogy hívnak, hanem a tanítónénitől is kérdezett valamit csendesen. S míg a tanítónéni válaszolt, közben megsimogatta a fejemet.

Majd a szorgalmi képecskékre került a sor. Persze, mindenki örömmel rakta ki maga elé a padra mind, ahány csak volt neki. Én pirulva hajoltam le, hogy kivegyem a táskámból legalább azt az egyet, melyet tegnap szereztem. Bevallom, hogy közben egy nagy könnycsepp hullott a kötényemre. Kinyitottam a táskámat – s nagy örömmel, de mégis rémülten pillantottam meg benne – a szentképes tetejű kék dobozt. Ijedtemben megfélekedtem a magas látogatóról is és felkiáltottam:

– Tanítónéni kérem! A táskámban vannak szorgalmi képek, de ezek nem az enyéme! Nekem nincs, csak egy, – hiszen a többit eladtam!

– A tied az mind, Bözsikém, – nyugtatott meg a tanítónéni. – Tudok arról, hogy eladtad őket, s meg is kapod értük a pénzt. Tegnap beszéltem a képkereskedő úrral. S mikor meghallotta, hogy derék és szorgalmas leánya vagy, visszaajándékozta a képeket. Töröld meg hát a szemedet és örülj!

Erre persze vége volt minden bánatomnak. Úgy éreztem, mintha egyszerre ragyogóan kisütött volna a nap, – s most már boldogan raktam ki én is a képeket magam elé a padra. Bizony nekem volt legtöbb az osztályban.

A tanítónéni pedig pár szóval elmondta a tanfelügyelő úrnak, amit az én üzletkötésemről tudott. A magas vendég jóságosan nézett rám, – s mielőtt elhagyta volna a tantermet, mintha áldóan tette volna kezét a fejemre, aztán így szólt:

– Maradj mindig ilyen derék gyermek, Bözsike!

A szívem tele volt örömmel. Alig vártam, hogy vége legyen a tanításnak és siethessek haza. Hogy örül majd anyuka, ha mindent elmesélek neki! Aztán megkérem, hogy jöjjön el velem ő is a képkereskedő úrhoz, – hiszen ma kell elmennem a 29 koronáért. Tyhú! – de rengeteg pénz! Tán nem is bírom hazavinni! Jó lesz, ha anyuka majd segít. S meg is kell szépen köszönni, hogy visszaadta a képeimet az a jó ember ...

Siettem is haza. A lélegzetem is elállt, mire feljutottam a harmadik emeletre. Kinyitottam a konyhaajtót. Már majdnem elkezdtem kiabálni anyukának. Ekkor vettem észre, hogy a szobában beszélgetnek.

– Nem is gondolnád, Évikém, hogy ki volt nálunk: az áldott, jó képkereskedő felesége.

Miután az öregúr a tanítónénivel beszélt rólam és a mi ínségünkről, otthon tanácskozott feleségével. – Ilyen jó gyermek anyja csak derék asszony lehet, – állapította meg, – segíteni kellene valamiképp rajtuk. Legjobb lesz, ha elmegy széjjelnézni ott. Kérdezd ki az édesanyát, hogy lássuk, hogyan segíthetünk rajtuk.

És szobácskánkban most ott ült a jó asszony. Barátságosan bízta anyámat, hogy egészsége hamar helyre fog állni. S megígérte, hogy tüzelőt küldet és beszélni fog a tejjessel, meg a pékkel, hogy egyelőre az ő számlájára hozzanak nekünk naponkint tejet, meg kenyeret. – S hogy anyukámnak semmivel se kelljen fáradnia és így minél előbb megerősödhessék: iskolából hazajövet majd én hozok tőlük kettőnknek ebédet. Annyit küld, hogy vacsora is maradjon belőle.

– De hát hogy fogadhatnék el ennyi jóságot! – kiáltott fel édesanyám könnybelábadt szemmel. – Hiszen Isten tudja, mikor tudom majd visszafizetni!

– Egész nyugodtan elfogadhatja, – hangzott a biztató felelet, – hiszen csak egy hétről van szó. Azt hiszem, hogy egyheti tökéletes pihenés után ismét hozzáfoghat a munkához. No, de majd meglátjuk, hogyan lesz. Holnap délben Bözsike mindenesetre térjen be hozzánk az ebédért, – egy hét múlva pedig eljövök ismét, hogy lássam, mennyire vált be a jóslatom, jobban érzi-e már magát, engedélyezhetjük-e már a munkát. Aztán barátságosan elbúcsúzott és édesanyám hálálkodása közben eltávozott.

– Látod, milyen jó az Isten, hogy így gondot visel reánk! – fordult hozzám könnyelt szemmel anyám. – Jöjj, köszönjük meg!

Letérdeltünk együtt a feszület elé, – és még most is emlékszem arra a gyönyörű imádságra, melyet akkor hangosan mondott el, hálát adva benne a kapott jókért az özvegyek és árvák Atyjának.

A jóslat pedig csakugyan bevált. Anyuskám már néhány nap múlva jobban érezte magát. Érezte, hogy most már jobbra fordul sorsunk, mert ha dolgozni tud, rövidesen visszajutunk a régi kerékvágásba. A hét végén így szólt hozzám anyám:

– Ma már ne térj be az ebédért, Bözsikém. Délelőtt elmegyek magam, hogy hálásan megköszönjem azoknak az áldott jó embereknek, amit értünk tettek.

Az iskolából tehát egyenesen hazasiettem. – De – a jó néniék ebédje most is ott párolgott az asztalon. Anyuka náluk járt délelőtt s ő hozta magával.

Vidáman és jóévtávgyal ültem az asztalhoz. Amint anyusra tekintettem, feltűnt nekem, hogy a szeme milyen szokatlanul derűsen csillog. Kérdően néztem rá; – ő meg se várta, hogy megszólaljak, ezt mondta:

– Nagy az újság, kislányom! Költözünk!

– Elköltözünk innen? Hová? – kérdeztem álmélkodva.

– Hát bizony azt magadtól igazán nem tudnád kitalálni; azért inkább megmondom: elköltözünk a Főtérrre, abba a házba, ahol a mi áldottszívű jótévőink laknak.

– No és? ... és? ... miért?

– Hát mikor ma délelőtt elmentem jószágukat megköszönni, azt az ajánlatot tették, hogy vállaljam el náluk a házvezetőnői állást. Könnyebb és egészségesebb munka lesz számomra, mint a szakadatlan hímzés.

– Varni-, foltoznivalót itt is találhat, – mondta a ház jószágos asszonya, – mert ahol hat gyermek ugrál, ott akad ilyesmi elég. Van az udvarban egy különálló kis lakásunk, – ott lakhatnak Bözsikével. Ami a mi gyermekeinknek jut, abban majd ő is részesül, – hiszen ahol hat gyermek jól lakik, ott jut még a hetediknek is.

Így fordult egyszerre jobbra a sorsunk. Gondolhatod, hogy az olyan derék és ügyes asszony, amilyen az én édesanyám volt, milyen derekasan megállotta helyét az új munkájában! Jótévőink sohase bánták meg, hogy magukhoz vették. Én meg ott nőtem fel gyermekeik között. Minthogy örömmel tanultam, éppen úgy járattak engem is felsőbb iskolákba, mint az édes gyermekeiket, – s mikor felnőttem, ott az ő házukban volt a lakodalmam is. És tudod-e, hogy ki lett a férjem, a ti áldott jó nagyapátok? Gyermekkori játszótársam: a képkereskedőék legkisebbik fia.

– Bizony Évikém, ha most, ősz fejjel végiggondolom egész életemet, világosan látom, hogy a jó Isten mily bőkezűen fizetett meg azért az áldozatkészségért, mellyel kis elemista koromban eladtam legdrágább kincsemet, szorgalmi képeimet, csakhogy édesanyámnak valamiképp segítsék. Ó, mily jó is a jó Isten!

5. rész

Kedves kis olvasóim, akartok-e még egyet-mást hallani Évikéről?

Mostanában igen sokat tartózkodik nagyanyus szobájában. Ott ül kis asztala mellett és olyan buzgalommal írja a feladatait, hogy gyönyörűség nézni! De meg is van az eredménye: Anyuka már sohase hall rá panaszt az iskolában. A tanítónéni nagyon meg van vele elégedve, sokszor meg is dicséri, – és sűrűn hozza haza ő is a szorgalmi képecskéket! Ilyenkor együtt örülnek Nagyanyóval, – s beteszik szépen a többihez a szentképes tetejű dobozba. Nagyanyó különben éppen úgy tud mindent, ami ezidén az iskolában történik, mintha ő is odajárna, mert Évike mindent elmesél. Sőt Évike osztálytársait is mind-mind ismeri, – bár nem látta őket soha. Tudja, hogy melyik szorgalmas, melyik lusta; melyik rakoncátlanokodik az óra alatt, s melyik tudna sokkal jobban felelni, ha nem lenne olyan félénk ... Ismeri az Editet, aki olyan

szívesen dicsekszik azzal, hogy milyen gazdag a papája, s minduntalan dicsekedve simítja végig bársonyruhácskáját... Meg is mondta egyszer Évikének, hogy lám, ilyen szép ruhája senkinek sincs az osztályban! És ismeri Klárikát, aki elfintorította az orrát, amikor a tanítónéni odaültette a szegény Juliska mellé ... Pedig az a Juliska olyan derék, jó kislány! Mióta a tanítónéni azt mondta neki, hogy gyengén olvas, többet kellene gyakorolnia, azóta reggel a tanítás előtt sohase beszélget, hanem szorgalmasan olvassa, olvassa a leckét...

– Sőt Nagyanyó tudja Évike titkait is! Mert bizony mostanában, – hogy a karácsony közeledik, – Évikének titkai is vannak. Azért van most olyan hosszasan nagyanyó szobájában – a helyett, hogy leckéi végeztével öcsikéivel játszanék, mert: hímez! Képzeljétek: anyukának karácsonyra meglepetésül tálcakendőt hímez! És sietnie kell vele, mert ha bevégezte, apuka papucsához akar hozzáfogni; még annak is el kell készülnie karácsonyig. A mintát már kiválasztották nagyanyóval; gyönyörű rózsák lesznek rajta!

Most éppen azon töri a fejét, hogy lehetne majd úgy megcsinálni, hogy apuka meg anyuka észre se vegyék, hogy ezeket az ajándékokat ő tette a karácsonyfa alá. Valamiképpen oda kellene juttatni, még mielőtt az angyal csenget. Igen ám! De karácsony délutánján mindig szigorúan tilos bemenni a nappali szobába. Mert az angyalkák ilyenkor díszítik ott a karácsonyfát s Anyuka azt mondta, hogy ha valamelyik gyermek kíváncsiskodik és bemegy, – az angyalkák azonnal tovaröppennek. A kíváncsiskodó gyermekeknek nem készítenek semmit. Dehogy is akarna ő kíváncsiskodni! Inkább behunyt szemmel menne be, csak éppen egy ici-picit nyitná ki; csak annyira, hogy lássa, hová tegye le az ajándékait ... Aztán rögtön kiszaladna ...

Nagyanyó úgy találja, hogy az mégse lenne jó. Végre megállapodnak abban, hogy majd hát odaadja ajándékait nagyanyónak, aki egyenesen a Jézuskához továbbítja. A karácsonyfa alá aztán maga a Jézuska teszi oda a többi ajándékokkal együtt, még mielőtt az angyal csengetne.

Érdekes dolog, hogy most, amikor a „többi karácsonyi ajándékot” emlegetik, Évikének nem az az első gondolata, hogy vajon ő mit fog kapni! Pedig tavaly karácsonykor még mindig csak erre gondolt! Most egyre a szegény Juliska jár az eszében, aki olyan szomorúan mondta a múltkor, hogy hozzájuk aligha megy el a Jézuska. Ó, hiszen ő lemondana a karácsonyfáról, inkább egy pár meleg kesztyűt hozna; ma is majd lefagyott a keze, míg eljutott az iskolába ... Persze a télikabát még sokkal jobb lenne; akkor kesztyű se kellene, mert annak zsebe van; a zsebben jól megmelegszik a kéz.

– Istenem, Istenem, – elmélkedett magában Évike, – de rossz is lenne, ha nekem se lenne télikabátom, ha úgy kellene dideregnem, mint szegény Juliskának; hiszen csak egy kendő van átkötve a derekán ...

S mialatt keze szorgalmasan öltögetett az anyuskának készülő tálcakendőn, tovább szötte gondolatait. Egyszer csak úgy fölragyogott a szeme, mint akinek jó ötlete támadt:

– Nagyanyó!

– No mi kell, Évikém?

– Nagyanyó, mondd csak, most is vannak olyan képereskedők, akik megveszik a szorgalmi képeket?!

Nagyanyó alig észrevehetően elmosolyodott:

– Hát bizony olyanok nagyon ritkán akadnak, kislányom.

Évike arca elborult. – Kár! Pedig olyan pompás gondolatom támadt.

– Talán te is el akarnád adni a szorgalmi képeidet?

– Hát igen; éppen erre gondoltam, nagyanyó.

– No és ugyan mit tennél a pénzzel, amit érte kapnál?

– Karácsonyi meglepetést szeretnék rajta Juliskának. Ha én is kapnék mindegyikért egy pengőt, akkor – azt hiszem, – elég lenne a pénz ahhoz, hogy télikabátot vegyünk neki. Aztán megkérnélek téged, hogy add oda azt a télikabátot a Jézuskának, tegye ő a karácsonyfa alá

éppen úgy, mint ahogy apus papucsát ő teszi oda. Mert hogy karácsonyfát ne vinne Juliskának, azt nem hiszem; hiszen olyan jó kislány ...

Nagyanyó meghatottan ölelte magához kis unokáját:

– Hát bizony ez igazán szép terv, Évikém! Meg is kellene valósítani ...

– Hiszen csak vevő akadna a képeimre!

Nagyanyó megint elmosolyodott.

– Tudod mit, Évikém? Majd én leszek az a vevő!

Éviké örömeiben nagyanyó nyakába ugrott:

– És adsz egy pengőt mindegyikért?

– Adok bizony! Hát úgy igyekezz, hogy karácsonyig még szerezz egy néhányat a meglevőkhöz!

Évike olyan boldog volt, hogy madarat lehetett volna vele fogatni. És hogy most még az eddiginél is jobban igyekezett az iskolában, azt gondolhatjátok!

Nagyanyó pedig állotta a szavát. Karácsony előtt három nappal megvette Évikétől valamennyi szorgalmi képét, sőt el is ment vele a boltba megvenni Juliskának a télikabátot. Előbb azonban azt ajánlotta, hogy egyik tízpercben, – amikor a folyosón sétálnak, – fogja karon kis barátnőjét, s nézze meg jól, mennyivel magasabb vagy alacsonyabb önála.

– Ó, ezt máris meg tudom mondani, – válaszolta Évike. – A tornaórán éppen mellettem áll, – egy ici-picit kisebb, mint én.

– Nagyon jó, – felelte erre nagymama – akkor te leszel a próbababa, a boltban rád próbáljuk fel a kabátot, amit számára veszünk.

Úgy is lett. És milyen boldogan vitte Évike a csomagot hazafelé! A viláért ki nem adta volna a kezéből! Sokkal, de sokkal jobban örült, mintha ő maga kapta volna azt a kabátot. Mert higgyétek el gyerekek: *adni százszor nagyobb öröm, mint kapni!* Próbáljátok csak meg!

A kabát anyukának is nagyon tetszett. Sőt azt mondta, hogy Évike dugja bele a zsebébe a tavalyi kesztyűjét; hadd kapjon azt is Juliska. Aztán előkeresett néhány darabot Évike félretett ruhaneműjéből is, s megbízta kislányát, hogy kérje meg nagyanyót, tegyék ezt is a kabáthoz, majd ha csomagolják.

Nagyanyó örömmel fogadta.

– No hát keressünk elő nagy papírt, csináljunk igazán szép karácsonyi csomagot.

– Mindjárt, mindjárt, nagyanyó ... Kérlek, várj még egy percig! – felelte Évike és sietett a gyerekszobába. Ott előkereste a legszebb babáját és vitte nagyanyóhoz.

– Tegyük be még ezt is a csomagba!

– Nem sajnálod odaadni? – kérdezte nagyanyó.

Ó, hisz nekem annyi játékom van! Hadd legyen Juliskának is, – legalább egy babája, mint neked volt, amikor kislány voltál.

Nagyanyónak finom hallása volt. Meghallotta azt is, amit a szív mond. Észrevette, hogy Évike hangja kissé remeg. Mégis csak fáj megválnia ettől a babától, mert ezt különösen szereti. De tudta azt is, hogy azért teszi kis unokája, mert most karácsonykor – a Jézuska kedvéért – áldozatot akar hozni. Igen, Évike már itt tartott, hogy áldozatos szeretet lakott a szívecskéjében.

– Bizony ... bizony ... mondta nagyanyó csendesen. – Meg is becsültem azt az alvó babát mindig; ezért van meg még most is ...

– Most is megvan? – kapott a szón Éviké. – És én még sohase láttam! ... Ó de szeretném látni! Úgy vigyáznék rá, úgy szeretném ...

– Hiszen még megláthatod, – válaszolta nagyanyó. Magában pedig ezt gondolta: Akiben annyi örömöm van, mint benned kislányom, az megérdemli, hogy ne csak megmutassam, de oda is adjam neki azt a babát. De persze ezt nem mondta hangosan!

A barátságos, pirostetejű városszéli villában a gyermekek nagy izgalommal várták a Jézuska érkezését. Vajon jön-e? Mit hoz? Csenget-e nemsokára az angyalka? Évike azonban a türelmetlen várakozás közepette se feledkezett meg arról, hogy titkon megkérdezze nagyanyótól:

– Odaadtad a Jézuskának a tálcakendőt, meg a papucsot?

Nagyanyó igenlőleg hunyorított:

– Sőt valami mást is adtam még neki! – súgta. – De, hogy mit, azt már nem kérdezhetted meg Évike, mert e pillanatban megszólalt az ezüsthangon csilingelő angyalcsevegő. A nappali szoba ajtaja feltárult, – s a gyermekek elbűvölten állottak a tündöklő, ragyogó karácsonyfa előtt.

És felzendült a szépséges karácsonyi ének. Évike áhítattal énekelte a nagyokkal, – de bizony a két kisfiú alig várta a végét; őket ennél sokkal jobban érdekelték a játékok. Végre, – végre – szabad volt rávetni magukat!

– Nini, – milyen gyönyörű rózsás papucs van itt! – kiáltotta apuka meglepetten. – Ezt bizonyosan én kaptam, – hiszen ilyen nagy papucs nem kell senki másnak a házban!

Kezébe vette és gyönyörködve nézegette. Aztán huncutul pislantott Évikére.

– Te Évike! Ezeket a szép rózsákat nem mennyei angyalkák hímezték; ilyeneket csak földi angyalka keze hímez! – és melegen magához ölelte leánykáját.

Évike nagyon-nagyon örült. Hát még mikor anyuska is azt súgta neki, hogy azt hiszi, az ő ajándékai között levő tálcakendőt is valami földi angyalka hímezte!

S most már elégedetten és boldogan indult ő is széjjelnézni a játékok között. Meglepetten kiáltott fel:

– Nézzétek! Ágyban alvó baba!

Valóban úgy volt. Régidivatú, faragott faágyban feküdt hófehér hálóingecskében behunyt szemmel a baba, aki bizonytalansággal érkezett, hogy mostantól Évike legyen az ő kismamája.

Éviké magához ölelte. Ekkor a baba felnyitotta égszínkéék szemecskéjét – s kíváncsian nézett az új mamára. Vajon ez is úgy gondoz és szeret-e, mint a régi? – gondolta magában.

– Anyuka, nagyanyó, nézzétek! Ni, milyen szép két hosszú copfja van! Ó, ez nem olyan, mint a többi baba! És igazi selyempaplana, párnája, lepedője, – még matraca is van! Ennek igazán meg lehet ágyazni, úgy mint az embereknek ...

– Sőt fel is lehet öltöztetni, akárcsak az igazi gyermeket, – szólalt meg nagyanyó, aki szívből örült, hogy Évikének olyan gyönyörűséget szerez a baba. – Nézd csak, ott van az ágy melletti széken a ruháskája, inge, harisnyája, ... a szék mellett a cipő ... Úgy látszik, jólnevelt baba, mert szép rendesen állította oda. Jó is lesz felöltöztetni, mert az már mégse járja, hogy karácsony estéjén is az ágyban lustálkodjék!

Évike ránézett nagyanyóra:

– Nagyanyó! – Ez a te babád volt kislánykorodban!

– Úgy van, úgy, – eltaláltad, Évikém! És most már a tied lesz. Olyan iparkodó, derék, jó kislány lett belőled, hogy megérdemled, hogy neked adjam. Hát csak szeresd úgy, mint ahogy én szerettem!

No ezt ugyan nem kellett mondani Évikének! Semmi egyéb karácsonyi ajándék nem szerzett neki olyan örömet, mint ez a baba. A szoba sarkában babaszobát rendezett be s a karácsonyi vakáció legnagyobb részét ott töltötte. Hol a babáját öltöztette, mosdatta, fésülte, – hol főzött neki, hol pedig varrogatott. Mégpedig nemcsak cifra ruháskákat, hanem rendes fehéreneműt is; így szokták azt a rendes és okos baba-mamák ...

Anyuka egyszer mosolyogva szólította meg:

– Úgy látom Évikém, hogy te most sohase unatkozol?

Éviké nem vette észre, hogy anyus hangjában egy kis huncutság van; hogy arra gondol: milyen nyafka és mindig unatkozó voltál, pedig még nem is olyan régen! – Nagy komolyan válaszolta tehát:

– Ó, dehogyan is unatkozom! Hiszen egy baba-mamának sok dolga van!

Anyuka éppen a konyhába indult, – azonban nem állhatta meg, hogy közben be ne térjen nagymama szobájába, s nevetve el ne mondja neki Évike önérzetes válaszát.

Nagyanyó is elmosolyodott, – de aztán ezt mondta:

– Hát bizony, Évike nagyon megváltozott az utóbbi hónapok alatt. Látod, az iskolában sincs vele semmi baj, – pedig emlékszel-e, hogy féltünk ettől? – A tanítónéni a szorgalmát dicséri, – az pedig, ahogyan karácsonyi ajándékait készítette, – a jó szívét. Adjunk hálát Istennek, hogy ilyen derék, jó kislány lett a mi Évikénkéből!